

2025 жылы 17 қыркүйекте мектепте Егизбаева А.Б. кәмелетке толмағандар ісі жөніндегі инспектормен кездесу өтті. Іс-шара «Қауіпсіз мектеп» республикалық акциясы аясында ұйымдастырылды. Кездесудің басты мақсаты – жасөспірімдердің құқықтық мәдениетін арттыру, құқық бұзушылықтың алдын алу және мектеп пен қоғамдағы қауіпсіз орта қалыптастыру.

Кездесуге 8-сынып пен 10-сынып оқушылары, сондай-ақ колледж студенттері қатысты. Инспектор оқушылармен ашық әңгіме форматында жұмыс жүргізді. Ол жасөспірімдерге құқық бұзушылықтың түрлері, оның салдары және жауапкершілік шаралары туралы нақты мысалдар келтіре отырып түсіндірді. Сонымен қатар, қоғамдық орындардағы тәртіп сақтау, интернет желісіндегі қауіпсіздік, кибербуллингтің алдын алу, жолда жүру ережелерін сақтау сияқты өзекті тақырыптарға тоқталды.

Инспектор балаларға өз құқықтары мен міндеттері туралы айтып, әрбір азаматтың заңды сақтау арқылы қоғамның тұрақтылығы мен қауіпсіздігіне үлес қосатынын ерекше атап өтті. Сондай-ақ, ол жасөспірімдердің түнгі уақытта көшеде жүруі, тұрақты оқу мен тәртіп сақтаудың маңызы, ата-анамен және мектеппен өзара қарым-қатынас мәдениеті туралы кеңес берді.

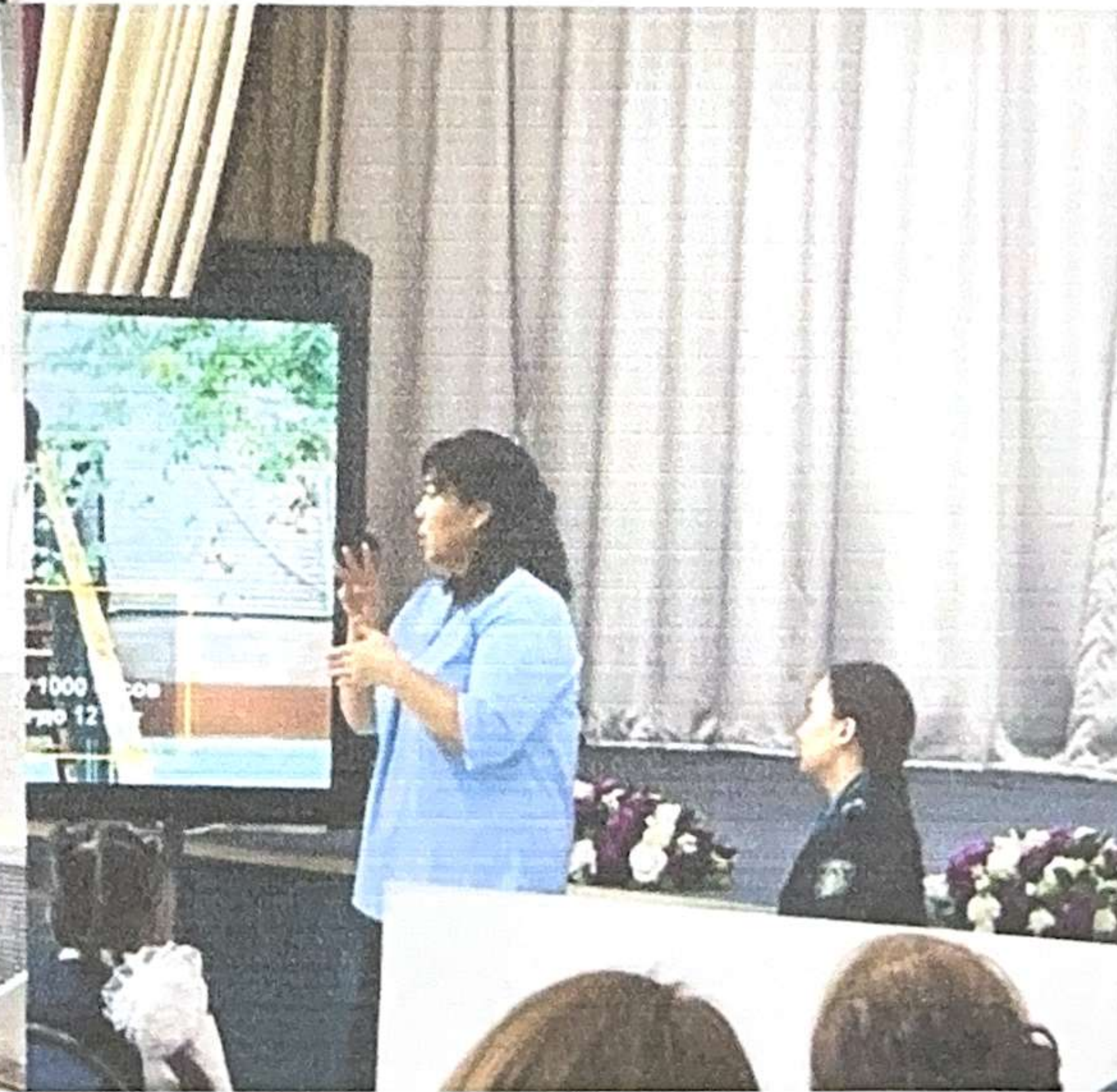
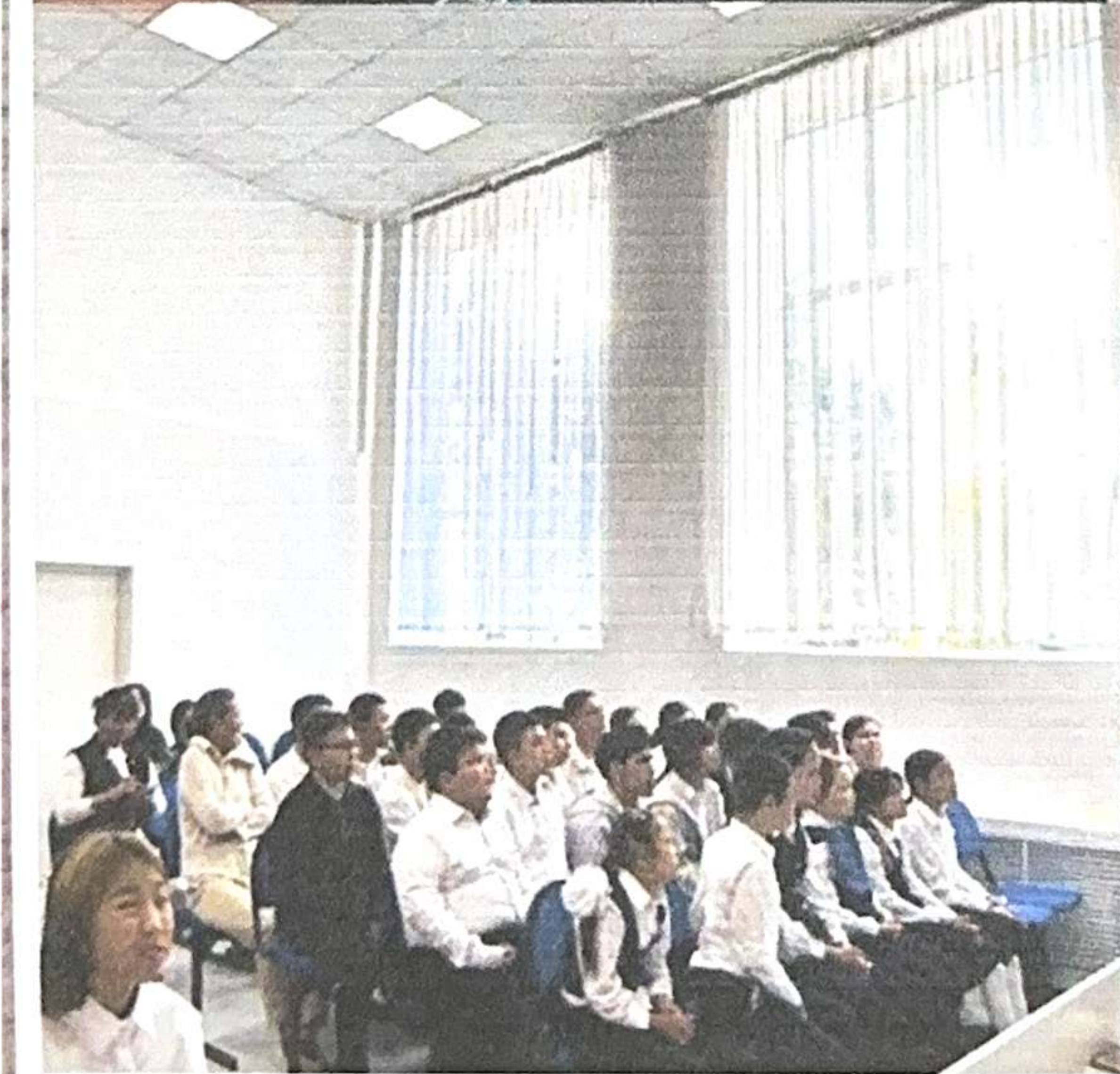
Кездесу барысында оқушылар белсенділік танытып, өздерін қызықтырған сұрақтарын қойды. Инспектор әр сұраққа нақты әрі түсінікті жауап берді. Көптеген мысалдар мен өмірлік жағдайлар арқылы құқық бұзушылықтың болмашы себептерден де туындауы мүмкін екенін түсіндірді.

Іс-шара соңында оқушылар мен студенттер қоғамдағы қауіпсіздік пен тәртіпті сақтау – әркімнің жеке жауапкершілігі екенін ұғынды. Мұндай кездесулер оқушылардың құқықтық сауаттылығын арттыруға, өз әрекеттеріне сын көзбен қарауға және саналы азамат ретінде қалыптасуына үлкен әсер етеді.

Қорытындылай келе, «Қауіпсіз мектеп» акциясы аясындағы бұл кездесу – жасөспірімдердің құқықтық тәрбиесін нығайтуға бағытталған маңызды іс-шаралардың бірі болды.

Жауаптылар: Айтуганова К.

Тлеу М.

Мәлімет

Жасөспірімдер арасындағы келеңсіз оқиғалардың алдын алу.

Негізгі мақсаты:

- Жасөспірімдердің құқық бұзушылыққа немесе теріс әрекеттерге бармауын қамтамасыз ету;

Жасөспірімдер арасындағы келеңсіз оқиғалардың алдын алу — бұл жасөспірімдердің арасында болатын жағымсыз, қауіпті немесе құқық бұзушылық сипаттағы жағдайларды (мысалы, төбелес, буллинг, құқық бұзу, нашақорлық, суицид, т.б.) болдырмауға бағытталған жүйелі жұмыс.

Қысқаша айтқанда, бұл — **жасөспірімдердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету және олардың дұрыс мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру шараларының жиынтығы.**

Алдын алу бағыттары:

1. Тәрбиелік бағыт:

- Адамгершілік, жауапкершілік, құрмет, өзара түсіністік сияқты құндылықтарды қалыптастыру.

2. Психологиялық көмек:

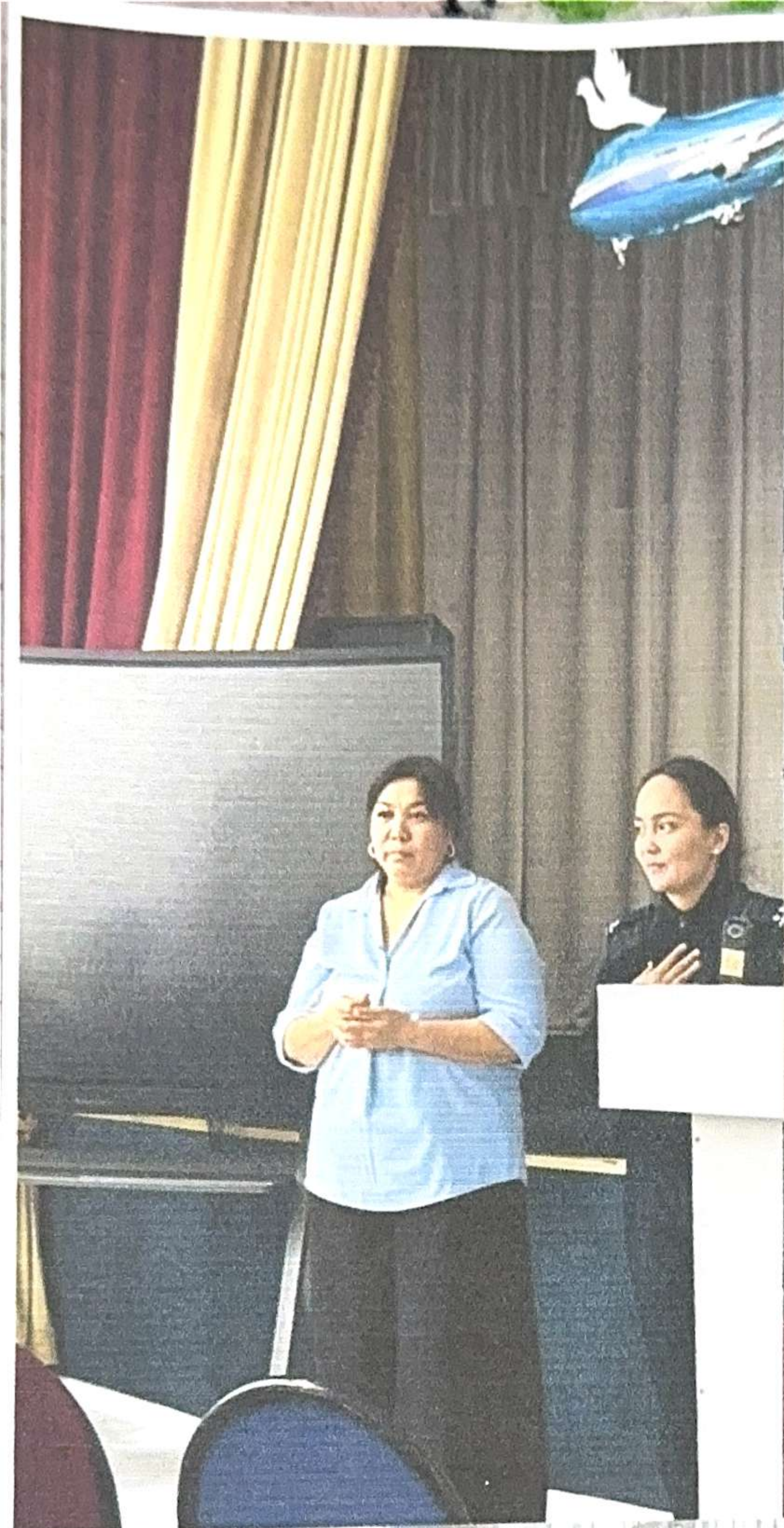
- Қиын жағдайдағы жасөспірімдермен жеке және топтық әңгімелер жүргізу.

3. Құқықтық ағарту:

- Оқушыларға құқықтары мен міндеттері туралы түсіндіру.

4. Әлеуметтік қолдау:

- Қиын отбасылардан шыққан балалармен жұмыс, бос уақытты тиімді ұйымдастыру.

Мәлімет

Нашақорлықтың, есірткінің алдын алу.

Нашақорлық пен есірткінің алдын алу — бұл қоғамда, әсіресе жастар мен жасөспірімдер арасында есірткі заттарын қолданудың алдын алу, оған жол бермеу және салауатты өмір салтын қалыптастыруға бағытталған іс-шаралар жүйесі.

△ Есірткінің зияны:

- Денсаулықты бұзады (жүйке, жүрек, бауыр, ми қызметі әлсірейді);
- Ақыл-ой мен эмоцияны тежейді, агрессия немесе депрессия туғызады;
- Отбасы мен қоғаммен байланыс үзіледі;
- Құқық бұзушылық пен қылмысқа итермелейді;
- Өмір сүру ұзақтығын қысқартады.

□ Есірткінің алдын алу шаралары:

1. Білім беру және ақпараттандыру:

- Есірткінің зияны туралы түсіндіру сабақтары, әңгімелер, дәрістер өткізу.
- Арнайы *«Есірткіге жол жоқ»*, *«Салауатты өмір — жарқын болашақ»* сияқты акциялар ұйымдастыру.

2. Салауатты өмір салтын насихаттау:

- Спорттық жарыстар, шығармашылық үйірмелерге қатысу;
- Дұрыс тамақтану, ұйқы мен демалыс режимін сақтау.

Айтуғанова К

Тлеу М

Жасөспірімдер арасындағы нашақорлық пен келеңсіз оқиғалардың алдын алу

☐ Сыныбыңыз:

☐ 8

☒ 9

☐ 10

☐ Жынысыңыз:

☒ Ұл

☐ Қыз

☐ Нашақорлық» ұғымын қалай түсінесіз?

☒ Адамның есірткіге тәуелді болуы

☐ Жай ғана қызығушылық

☐ Білмеймін

☐ Есірткінің адам ағзасына зиянын білесіз бе?

☒ Иә

☐ Жоқ

☐ Аздап білемін

☐ Сізге есірткі немесе темекі, алкоголь ұсынған жағдай болды ма?

☐ Иә

☒ Жоқ

☐ Егер сізге есірткі ұсынса, не істер едіңіз?

☒ Бірден бас тартамын

☐ Қызығып көруім мүмкін

☐ Білмеймін / жауап беруге қиналамын

☐ Есірткі мен басқа да зиянды заттар туралы ақпаратты қайдан аласыз?

☐ Мектептен

☐ Достардан

☒ Интернеттен / әлеуметтік желілерден

☒ Ата-анамнан

☐ Басқа (көрсетіңіз): _____

☐ Мектепте нашақорлық пен теріс мінез-құлықтың алдын алу жұмыстары жеткілікті деп ойлайсыз ба?

☐ Иә

☐ Жоқ

☒ Ішінара

☐ Сізге осындай тақырыптағы сынып сағаттары мен кездесулер пайдалы ма?

☒ Иә, өте пайдалы

☐ Орташа

☐ Пайдалы емес

Жасөспірімдер арасындағы нашақорлық пен келеңсіз оқиғалардың алдын алу

☐ Сыныбыңыз:

☐ 8

☐ 9

☒ 10

☐ Жынысыңыз:

☒ Ұл

☐ Қыз

☐ Нашақорлық» ұғымын қалай түсінесіз?

☒ Адамның есірткіге тәуелді болуы

☐ Жай ғана қызығушылық

☐ Білмеймін

☐ Есірткінің адам ағзасына зиянын білесіз бе?

☒ Иә

☐ Жоқ

☐ Аздап білемін

☐ Сізге есірткі немесе темекі, алкоголь ұсынған жағдай болды ма?

☐ Иә

☒ Жоқ

☐ Егер сізге есірткі ұсынса, не істер едіңіз?

☒ Бірден бас тартамын

☐ Қызығып көруім мүмкін

☐ Білмеймін / жауап беруге қиналамын

☐ Есірткі мен басқа да зиянды заттар туралы ақпаратты қайдан аласыз?

☒ Мектептен

☐ Достардан

☒ Интернеттен / әлеуметтік желілерден

☒ Ата-анамнан

☐ Басқа (көрсетіңіз): _____

☐ Мектепте нашақорлық пен теріс мінез-құлықтың алдын алу жұмыстары жеткілікті деп ойлайсыз ба?

☒ Иә

☐ Жоқ

☐ Ішінара

☐ Сізге осындай тақырыптағы сынып сағаттары мен кездесулер пайдалы ма?

☒ Иә, өте пайдалы

☐ Орташа

☐ Пайдалы емес

Жасөспірімдер арасындағы нашақорлық пен келеңсіз оқиғалардың алдын алу

☐ Сыныбыңыз:

☐ 8

☐ 9

☒ 10

☐ Жынысыңыз:

☐ Ұл

☒ Қыз

☐ «Нашақорлық» ұғымын қалай түсінесіз?

☒ Адамның есірткіге тәуелді болуы

☒ Жай ғана қызығушылық

☐ Білмеймін

☐ Есірткінің адам ағзасына зиянын білесіз бе?

☒ Иә

☐ Жоқ

☒ Аздап білемін

☐ Сізге есірткі немесе темекі, алкоголь ұсынған жағдай болды ма?

☐ Иә

☒ Жоқ

☐ Егер сізге есірткі ұсынса, не істер едіңіз?

☒ Бірден бас тартамын

☐ Қызығып көруім мүмкін

☐ Білмеймін / жауап беруге қиналамын

☐ Есірткі мен басқа да зиянды заттар туралы ақпаратты қайдан аласыз?

☒ Мектептен

☒ Достардан

☒ Интернеттен / әлеуметтік желілерден

☒ Ата-анамнан

☐ Басқа (көрсетіңіз): _____

☐ Мектепте нашақорлық пен теріс мінез-құлықтың алдын алу жұмыстары жеткілікті деп ойлайсыз ба?

☐ Иә

☐ Жоқ

☒ Ішінара

☐ Сізге осындай тақырыптағы сынып сағаттары мен кездесулер пайдалы ма?

☒ Иә, өте пайдалы

☐ Орташа

☐ Пайдалы емес

Жасөспірімдер арасындағы нашақорлық пен келеңсіз оқиғалардың алдын алу

☐ Сыныбыңыз:

☐ 8

☒ 9

☐ 10

☐ Жынысыңыз:

☐ Ұл

☒ Қыз

☐ «Нашақорлық» ұғымын қалай түсінесіз?

☐ Адамның есірткіге тәуелді болуы

☒ Жай ғана қызығушылық

☐ Білмеймін

☐ Есірткінің адам ағзасына зиянын білесіз бе?

☐ Иә

☐ Жоқ

☒ Аздап білемін

☐ Сізге есірткі немесе темекі, алкоголь ұсынған жағдай болды ма?

☐ Иә

☒ Жоқ

☐ Егер сізге есірткі ұсынса, не істер едіңіз?

☒ Бірден бас тартамын

☐ Қызығып көруім мүмкін

☐ Білмеймін / жауап беруге қиналамын

☐ Есірткі мен басқа да зиянды заттар туралы ақпаратты қайдан аласыз?

☒ Мектептен

☐ Достардан

☒ Интернеттен / әлеуметтік желілерден

☐ Ата-анамнан

☐ Басқа (көрсетіңіз): _____

☐ Мектепте нашақорлық пен теріс мінез-құлықтың алдын алу жұмыстары жеткілікті деп ойлайсыз ба?

☐ Иә

☐ Жоқ

☒ Ішінара

☐ Сізге осындай тақырыптағы сынып сағаттары мен кездесулер пайдалы ма?

☒ Иә, өте пайдалы

☐ Орташа

☐ Пайдалы емес

Жасөспірімдер арасындағы нашақорлық пен келеңсіз оқиғалардың алдын алу

☐ Сыныбыңыз:

☐ 8

☒ 9

☐ 10

☐ Жынысыңыз:

☒ Ұл

☐ Қыз

☐ Нашақорлық» ұғымын қалай түсінесіз?

☒ Адамның есірткіге тәуелді болуы

☐ Жай ғана қызығушылық

☐ Білмеймін

☐ Есірткінің адам ағзасына зиянын білесіз бе?

☒ Иә

☐ Жоқ

☐ Аздап білемін

☐ Сізге есірткі немесе темекі, алкоголь ұсынған жағдай болды ма?

☐ Иә

☒ Жоқ

☐ Егер сізге есірткі ұсынса, не істер едіңіз?

☒ Бірден бас тартамын

☐ Қызығып көруім мүмкін

☐ Білмеймін / жауап беруге қиналамын

☐ Есірткі мен басқа да зиянды заттар туралы ақпаратты қайдан аласыз?

☒ Мектептен

☐ Достардан

☐ Интернеттен / әлеуметтік желілерден

☐ Ата-анамнан

☐ Басқа (көрсетіңіз): _____

☐ Мектепте нашақорлық пен теріс мінез-құлықтың алдын алу жұмыстары жеткілікті деп ойлайсыз ба?

☐ Иә

☐ Жоқ

☒ Ішінара

☐ Сізге осындай тақырыптағы сынып сағаттары мен кездесулер пайдалы ма?

☒ Иә, өте пайдалы

☐ Орташа

☐ Пайдалы емес